

TORAH OHR • PARSHAS TETZAVEH • MAAMAR 2

ועשית בגדי קדש לאהרן אחייך וגוי' ואתה תדבר...

« Tu feras des vêtements
sacrés pour Aharon, ton frère »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/tetzaveh/2/

1 ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך וגוי' ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאותיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו וגוי' ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו וגוי'.

«Tu feras des vêtements sacrés pour Aharon, ton frère», etc. ; «Et tu parleras à tous les hommes au cœur sage, que J'ai remplis d'un esprit de sagesse, et ils feront les vêtements d'Aharon pour le consacrer», etc. ; «Et ils feront des vêtements sacrés pour Aharon, ton frère, et pour ses fils», etc.

להבין שלש עשיות הללו שבבגדי אהרן של משה ושל חכמי לב וסתם ועשו משמע של כלל ישראל.

[Il nous faut] comprendre ces trois réalisations des vêtements d'Aharon : celle de Moché, celle des hommes au cœur sage et celle désignée sans autre précision par «et ils feront», qui implique [une réalisation] par l'ensemble d'Israël.

הנה אהרן הוא משבעה רועים המפרנסים וממשיכים לכללות נש"י [נשמות ישראל] מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה שהוא איש החסד וכהן גדול הממשיך בחי' אה"ר [אהבה רבה] ובגדי אהרן הם לבושים לאהבה זו.

Or, Aharon est l'un des sept bergers qui nourrissent les âmes d'Israël dans leur ensemble et leur attirent [l'influence] de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il. En effet, il est l'homme de 'Hessed (bonté) et le Grand Prêtre, qui attire le niveau du grand amour (ahava rabba). Les vêtements d'Aharon sont les vêtements de cet amour.

2 וכענין מ"ש ימים יוצרו שהימים הם בחי' לבושים. וכמ"ש בזוהר ע"פ ואברהם זקן בא בימים יומין עלאין דאינון לבושין כו'.

C'est comme ce qui est écrit : « Les jours furent formés », car les jours sont le niveau des vêtements ; et comme il est dit dans le Zohar, à propos du verset « Avraham était âgé, avancé en jours » : « des jours supérieurs, qui sont des vêtements », etc.

לפי שכל נשמה יש לה לבושים של תורה ומצות אשר יעשה אותם האדם ומכוונת המצות ורעותא דלבא נעשו לבושין בגי' [בגן עדן] העליון. וממצות מעשיות סתם נעשו לבושים בגי' [בגן עדן] התחתון כנודע.

Car chaque âme possède des vêtements de Torah et de mitsvot, que l'homme accomplit : l'intention des mitsvot et le désir du cœur (reouta deliba) donnent naissance à des vêtements dans le Gan Eden supérieur ; et les mitsvot pratiques ordinaires donnent naissance à des vêtements dans le Gan Eden inférieur, comme on le sait.

והימים הקצובים לאדם מספר ימי שני חייו כ"כ [כל כך] ימים בשיעור לבושין שצריכה הנשמה להיות לה מהתורה ומצות אשר יעשה דבר יום ביומו:

Et les jours impartis à une personne, le nombre de jours que comptent les années de sa vie, sont précisément autant de jours qu'il en faut, selon la mesure des vêtements dont l'âme doit être pourvue grâce à la Torah et aux mitsvot qu'elle accomplira, chaque jour sa part en son jour.

3 והנה נודע כי אברהם הוא הרועה הראשון משבעה רועים הממשיך ג"כ בחי' אהבה לכללות נשמות ישראל.

Or, il est connu qu'Avraham est le premier des sept bergers, celui qui fait également descendre le niveau de l'amour vers l'ensemble des âmes d'Israël.

וכמ"ש אברהם אוהבי. וההפרש שבין מדת אהרן איש חסד ובין מדת אברהם אוהבי יובן ע"פ מ"ש בזוהר אית חסד ואית חסד דאקרי חסד עולם. ואית חסד דאקרי רב חסד כו':

Comme il est écrit : « Avraham, qui M'aime. » La différence entre l'attribut d'Aharon, l'homme de 'Hessed, et celui d'Avraham, « qui M'aime », se comprendra d'après ce qui est énoncé dans le Zohar : « Il y a 'Hessed et il y a 'Hessed : il y a un 'Hessed appelé "bonté éternelle" ('hessed olam), et il y a un 'Hessed appelé "et abondant en bonté" (verav 'hessed) », etc.

4 וביאור הענין זה הנה נודע דבאתערותא דלתתא אתערותא דלעילא. והנה גם לפני אתערותא דלתתא קדמה אתערותא דלעילא

L'explication de cette idée est la suivante : on sait que par un éveil d'en bas [vient] un éveil d'en haut. Or, même avant l'éveil d'en bas, un éveil d'en haut le précède,

כדי שתהא אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] לעורר לב האדם להקיצו משנתו בהבלי העולם שטבע האדם נמשך אחריהם ולהמשיך לבו לעבודת ה' לדבקה בו.

afin qu'il puisse y avoir un éveil d'en bas : éveiller le cœur d'une personne, la tirer de son sommeil dans les vanités du monde, vers lesquelles la nature humaine est portée, et attirer son cœur vers le service de D.ieu, afin qu'elle s'attache à Lui.

5 ואתעדל"ע [ואתערותא דלעילא] זו היא מבחי' חסד עולם. וכמ"ש וחסד ה' מעולם ועד עולם. חסדי ה' עולם אשירה הוא בחינת מדרגת אברהם שזכה להיות מרכבה לחסד זה.

Cet éveil d'en haut relève du niveau de la bonté éternelle (« 'Hessed olam »), comme il est écrit : « Et la bonté de D.ieu est d'éternité en éternité » ; « Je chanterai éternellement les bontés de D.ieu » (« olam »). Cela désigne le niveau d'Avraham, qui mérita d'être un char (merkava) pour ce 'Hessed.

וכמ"ש חסד לאברהם שהיא מדת האהבה הטבעית שבלב כללות נש"י [נשמות ישראל] רק שהיא מסותרת ומכוסה בלבוש שק שהם הגוף ונה"ב [ונפש הבהמית].

Comme il est écrit : « La bonté envers Avraham » : il s'agit de l'attribut de l'amour naturel qui se trouve dans le cœur de l'ensemble des âmes d'Israël, mais qui est caché et recouvert d'un vêtement de toile à sac, à savoir le corps et l'âme animale.

6 ואתערותא דלעילא זו היא לעורר את האהבה עד שתחפץ להתפשט מלבושיה לדבקה בו ית' ולצעוק אל ה' בצר לו מקרב איש ולב עמוק להמשיך לבו אחר ה' כטבע נפשו מאליו וממילא.

Cet éveil d'en haut a pour effet d'éveiller l'amour, jusqu'à ce qu'il désire se dépouiller de ses vêtements, s'attacher à Lui, béni soit-Il, et crier vers D.ieu dans sa détresse, du plus profond de l'homme et d'un cœur profond, afin d'entraîner son cœur vers D.ieu, selon la nature de son âme, spontanément et tout naturellement.

אך באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] הוא שמעורר האדם למעלה בחי' ורב חסד שהוא בחי' אהרן כהן גדול שבחי' זו מאד נעלה מבחי' חסד עולם

Mais, par un éveil d'en bas, vient un éveil d'en haut : l'homme suscite alors en haut le niveau de «grande abondance de bonté» (verav 'hessed), qui est le niveau d'Aharon, le Grand Prêtre. Ce niveau est bien plus élevé que celui de la bonté éternelle ('hessed olam),

כי חסד עולם הוא מבחי' התהוות ההשתלשלות בסדר המדרגות דרך עילה ועלול שכל עלול יש לו איזה ערך ויחוס עם עילתו

car la bonté éternelle relève du niveau de la formation de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), selon l'ordre des degrés, par la relation de cause à effet, chaque effet présentant une certaine mesure et un certain rapport avec sa cause ;

כמו עדי"מ גילוי השכל במדות אהוי"ר [אהבה ויראה] כו' שהמדות מקבלים מגילוי השכל שהוא מלוכש בהם ממש וכן המדות במחשבה ומחשבה בדבור כו'.

comme, à titre d'analogie, la révélation de l'intellect dans les attributs émotionnels (midot), l'amour et la crainte, etc. : les attributs émotionnels reçoivent de la révélation de l'intellect, qui est véritablement revêtu en eux ; de même, les attributs émotionnels sont présents dans la pensée, et la pensée dans la parole, etc.

אבל בחי' ורב חסד הוא למעלה מעלה מן ההשתלשלות שהוא בחי' גילוי ההמשכה והתלבשות אור א"ס ב"ה בחכמה וחסד כו'.

Mais le niveau de la « grande abondance de bonté » est très, très au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes : il correspond à la révélation de l'effusion et du revêtement de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, dans 'Hokhma (sagesse) et 'Hessed, etc.

דהיינו להיות ראשית ההתהוות של בחי' חכמה כו' והחכמה מאין ממש תמצא שאין ערוך אליו כלל וכמ"ש בת"ז [בתיקוני זוהר] לאו דאית לך צדק ידיעא כו' ולא מכל מדות כו'.

C'est-à-dire qu'il y ait le commencement même de la formation du niveau de 'Hokhma, etc. Or 'Hokhma « se trouve à partir de ayin (néant) » au sens le plus littéral, car il n'existe aucune comparaison avec Lui, comme il est dit dans le Tikkunei Zohar : « Non que Tu possèdes une justice connue », etc., « ni aucune des qualités », etc.

7 וגם מן החכמה הוא למעלה רם ונשא כו'. וכמ"ש כלם בחכמה עשית בחי' עשייה גופנית כו'.

Et Il est également au-dessus de 'Hokhma, élevé et sublime, etc., comme il est écrit : « Tu les as tous faits avec sagesse » : le niveau de l'action physique, etc.

ודרך גילוי זה והמשכה זו להיות התלבשות אור א"ס [אור אין סוף] ב"ה בחכמה הוא כמ"ש כי הנה כשמין הטוב על הראש יורד על הזקן זקן אהרן.

Et la voie par laquelle s'effectuent cette révélation et cette transmission, de sorte que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, s'enveloppe dans 'Hokhma, est celle évoquée par le verset : « Voici : comme l'huile précieuse sur la tête, qui descend sur la barbe, la barbe d'Aharon. »

פ"י מה שנמשך בבחי' זקן אהרן דיקנא דכהנא רבא שהוא בחי' שערות. דהיינו כמשל ההארה היוצאת דרך נקבי שערות הראש או הזקן ממותרי מוחין שהשערות הן חלולין ויונקין מהמוחין שבראש

C'est-à-dire que ce qui est transmis au niveau de la « barbe d'Aharon », la « barbe du Grand Prêtre » (dikna dechahana raba), relève des cheveux. Autrement dit, cela ressemble à l'illumination qui sort par les ouvertures des cheveux de la tête ou de la barbe, à partir du surplus des mo'hin : les cheveux sont creux et tirent leur nourriture des mo'hin dans la tête,

ועל כל זה אין להם ערך ויחוס כלל עם המוחין שבראש שהם חב"ד [חכמה בינה ודעת] ואין עיקר חיות המוחין מתפשט בהם

et pourtant, ils n'ont absolument aucune commune mesure ni aucun rapport avec le cerveau dans la tête, qui est 'Hokhma, Bina et Daat ; la force vitale principale du cerveau ne se répand pas en eux ;

שהרי אם יחתוך אדם שער ראשו לא ירגיש המוח כאב כלל שאין מתפשט בהם אלא הארה בעלמא להיות להם רק יניקה ואחיזה במוחין.

car si quelqu'un se coupe les cheveux, son cerveau ne ressent aucune douleur, puisque rien ne se répand en eux, hormis une simple illumination, de sorte qu'ils ne font que tirer leur nourriture du cerveau et s'y rattacher.

כך עד"מ הוא גילוי אור והתלבשותו בחכמה וחסד שאין ערוך כלל ולהיות נמשך מבחי' דלאו מכל מדות כו'

Ainsi en va-t-il, par analogie, de la révélation de la lumière et de son enveloppement dans 'Hokhma et 'Hessed : il n'existe aucune commune mesure ; et pour que soit transmise la lumière depuis le niveau qui n'est « d'aucune des attributs », etc.,

ולמעלה מגדר חכמה כו' התהוות בחי' חכמה ומדות אין זה אלא זיו והארה בעלמא בבחי' שערות שהם צמצומים רבים ועצומים להמשיך ההארה.

et au-dessus des limites de 'Hokhma, etc., l'émergence de 'Hokhma et des attributs émotionnels ne consiste qu'en un simple rayonnement et une simple illumination, au niveau des cheveux, qui sont de nombreuses et puissantes contractions (tsimtsoumim) destinées à transmettre cette illumination.

8 וכמשל זה של השערות שהוא בגשמיות הגוף כך יש עוד משל רוחני בחיות הנפש מהמשכת איזה חכמה בצירופי אותיות הדבור.

De même que cette analogie des cheveux concerne la matérialité du corps, il existe aussi une analogie spirituelle, dans la force vitale de l'âme : une certaine sagesse est attirée et introduite dans des combinaisons de lettres de la parole.

כמו למשל אותיות דבורי הרב המלמד ומסביר איזה חידוש ושכל לתלמידו כי הנה צירופי אותיות מדבור הרב אינם עצמיות השכל

Par exemple, les lettres des paroles d'un maître qui enseigne et explique à son élève une idée nouvelle et un concept : les combinaisons de lettres de la parole du maître ne sont pas l'essence du concept,

שהרי יכול להיות הסבר הזה גם בצירופי אותיות אחרות רק הם כדמיון השערות כי על ידן ובתוכן עובר השפעת השכל

car cette explication pourrait tout aussi bien être donnée au moyen d'autres combinaisons de lettres ; elles sont plutôt semblables aux cheveux, car c'est par elles et en elles que passe le flux du concept ;

ולפי שבעצמות השכל של הרב אין תפיסא להתלמיד לכך צ"ל צירופי אותיות הדבור להעביר ולהמשיך השכל של הרב לתלמיד.

et puisque l'élève ne peut saisir l'essence du concept du maître, il faut donc des combinaisons de lettres de la parole pour transmettre et faire descendre jusqu'à l'élève le concept du maître.

9 והנה הגורם להיות צמצומים אלו להמשכת גילוי זה היא אתערותא דלתתא שע"י האהבה שממטה למעלה כמים הפנים כו'

Or, ce qui provoque ces contractions (tsimtsumim) afin de faire descendre cette révélation, c'est l'éveil d'en bas : car, par l'amour qui s'élève d'en bas vers le haut, « comme l'eau [réfléchit] le visage », etc.,

כך היא האהבה עליונה אהבתי אתכם אמר הוי"ה דהיינו להיות כחי הוי"ה צמצום והתפשטות כו' כי אהבה דוחקת את הבשר:

il en va ainsi de l'amour supérieur : « Je vous ai aimés, dit Havaya » — c'est-à-dire que le niveau de Havaya comporte contraction et expansion, etc., car « l'amour presse la chair ».

10 והנה באתערותא דלתתא זו שהאדם מעורר למעלה ממשיך גי"כ על נפשו למטה להיות גילוי בחי' זו

בנפשו

Or, par cet éveil d'en bas par lequel l'homme éveille ce qui est en haut, il attire également cette qualité vers le bas, dans son âme, afin qu'elle s'y révèle.

כי אתערותא דלעילא הוא מבחי' אהרן שהוא משבעה רועים הרועה וממשיך הגילוי בכנס"י [בכנסת ישראל] הוא שורש כל נש"י [נשמות ישראל] ואהרן אותיות נראה שהוא כמ"ש עין בעין נראה כו'.

Car l'éveil d'en haut provient du niveau d'Aharon, qui est l'un des sept bergers. Celui-ci fait paître et attire la révélation dans l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël), qui est la racine de toutes les âmes d'Israël. Et [le nom] Aharon est formé des lettres de nir'eh (« est vu »), comme il est écrit : « face à face [Tu] es vu », etc.

דהיינו להיות גילוי אתערותא דלעילא זו בנפש האדם בהתפעלות והתגלות הלב וכדמיון ראייה חושיית ויומשך עליו גילוי אור האה"ר [האהבה רבה] הבאה מלמעלה כמו שיתבאר לקמן.

C'est-à-dire que cet éveil d'en haut se révèle dans l'âme de l'homme, par l'émotion et la révélation du cœur, comme une vision sensible ; et la révélation de la lumière du grand amour (ahava rabba), qui vient d'en haut, est attirée sur lui, comme cela sera expliqué plus loin.

11 וכמ"ש ואהבת את ה' אלקיך כו'. וע"ד דרשת רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] שיהא שם שמים מתאהב כו' כלומר שואהבת הוא פועל יוצא לשלישי

Comme il est écrit : « Tu aimeras Havaya, ton D.ieu », etc. Et dans le même esprit que l'explication de nos Sages : « afin que le Nom du Ciel devienne aimé », etc. — c'est-à-dire que ve'ahavta (« et tu aimeras ») est un verbe transitif qui agit sur une tierce personne :

דהיינו שתפעול את האהבה העליונה שהיא אהבתי אתכם כו' להיות בחי' גילוי בנפש שהוי"ה יהי [יהיה] אלקיך אלוה שלך כו'

c'est-à-dire que vous faites naître l'amour d'en haut, qui est « Je vous ai aimés », etc., afin que se révèle dans l'âme le niveau où Havaya sera votre D.ieu (Elokecha), un D.ieu qui vous soit propre, etc.

והיינו ע"י התבוננותו בה' אחד איך שהוא אחד בחי' וד' שהם ז' רקיעים והארץ וד' רוחות העולם שתמשך בהם בחי' אחד הוא יחודו להיות מתייחדים וכלולים בא'

Cela vient de sa méditation sur « Havaya est Un » (echad) : comment Il est Un dans le 'het et le daleth, qui correspondent aux sept cieux, à la terre et aux quatre directions du monde, afin que le niveau de l'Un — qui est Son unité — s'étende en eux, de sorte qu'ils s'unissent et soient inclus dans l'Un.

וכן למעלה מעלה ברוחניות עד רום המעלות יש בחי' ז' רקיעים וארץ כו' שהם בחי' לך ה' הגדולה והגבורה כו'

De même, très haut, dans les mondes spirituels, jusqu'aux sommets les plus élevés, il existe le niveau des sept cieux et de la terre, etc., qui correspond à « À Toi, D.ieu, la grandeur et la puissance », etc.,

שהם בחי' שמים אש ומים ולך ה' הממלכה היא בחי' ארץ והכל בבחי' לך ה' שהם בבחי' בטול אליו ית' מחמת

qui correspondent au ciel (chamayim), feu et eau ; et « À Toi, D.ieu, est le royaume » correspond au niveau de la terre. Tout cela relève du niveau de « À Toi, D.ieu », car ils sont dans un état d'annulation de soi (bitoul) devant Lui, béni soit-Il, parce que

כי נשגב שמו לבדו רק הודו וזיוו על ארץ ושמים דהיינו על כל בחי' ארץ ושמים הנ"ל וארץ קדמה לשמים כו'

« Son Nom seul est exalté », et seule « Sa gloire » et Son éclat sont « sur la terre et les cieux », c'est-à-dire sur tous les niveaux de la terre et des cieux mentionnés plus haut ; et la terre a précédé les cieux, etc.

והגורם להיות יחוד זה והמשכה זו הוא כי הוי"ה אלקינו דהיינו שישאל הם המייחדים שמו והממשיכים להיות יחודו ית' למטה להיות גילוי א"ס בעולמות שבאתערותא דלתתא תליא מילתא

Et ce qui suscite cette unité et cette extension, c'est que Havaya est « notre D.ieu » (Elokeinou) : autrement dit, Israël est celui qui unifie Son Nom et fait descendre Son unité, béni soit-Il, ici-bas, afin que l'Infini (Ein Sof) se révèle dans les mondes ; car cela dépend de l'éveil d'en bas,

וכמ"ש בת"ז [בתיקוני זוהר] לאו דאית לך צדק ידיעא כו' אלא לאחזאה כו' כפום עובדיהון דב"נ [דבני נשא] שלהיות לאחזא' [לאחזאה]

comme il est écrit dans le Tikkunei Zohar : « Non pas que Tu possèdes une justice définie », etc., « mais pour montrer », etc., « selon les actes des êtres humains » : c'est-à-dire que, pour qu'il y ait « montrer » —

דהיינו גילוי איך אתנהג עלמא בצדק ובמשפט דהיינו בבחי' מדות ולהיות יוצא מההעלם שהוא בחי' דלאו מכל מדות כו'

c'est-à-dire une révélation de la manière dont le monde est gouverné avec équité et justice, autrement dit au niveau des attributs émotionnels (midot), afin que cela sorte de la dissimulation, qui est le niveau de « non issu d'aucun des attributs », etc. —

הוא כפום עובדיהון דב"נ [דבני נשא] תלוי במעשה התחתונים כו' וכאשר יעמיק מחשבתו וישים על לבו הדברים האלה

est «selon les actes des êtres humains»: cela dépend des actes des êtres inférieurs, etc. Et lorsqu'il approfondit sa pensée et prend ces choses à cœur,

אזי יהיה שם שמים מתאהב כו' שיהי' [שיהיה] גילוי האהבה העליונה שורה ומתגלה כנפש בבחי' ראיה שיהא הלב רואה כו'.

alors «le Nom du Ciel devient aimé», etc. : la révélation de l'amour suprême résidera dans l'âme et s'y révélera sous la forme de la vision, de sorte que le cœur voit, etc.

12 וגילוי זה כנפש הוא מחמת אתערותא דלתתא בכל לבבך בשני יצריך שגם היצה"ר [היצר הרע] יהי' [יהיה] לאכפייא כו' שלא יהי' [יהיה] לו רק לב א' לאכיהם שבשמים.

Et cette révélation dans l'âme provient de l'éveil d'en bas de «de tout ton cœur» (levavekha) — «avec tes deux inclinations»: que même le mauvais penchant soit soumis (le'iskafya), etc., afin qu'il n'ait qu'un seul cœur tourné vers leur Père dans les Cieux.

וכמ"ש ועמך לא חפצתי בארץ. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בטל רצונך כו' שלא יהי' [יהיה] לו חפץ ורצון אחר להיות פוסח על שתי הסעיפים כו'.

Comme il est écrit : «En dehors de Toi, je ne désire rien sur la terre»; et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : «Annule ta volonté», etc. : qu'il n'ait aucun autre désir ni aucune autre volonté qui le ferait boiter entre deux opinions, etc.

כי ע"י שצמצם א"ע [את עצמו] וישליך מנגד נפשו ורצונו שבגשמיות וישים אליו לבו ורוחו ונשמתו כו'

Car, en se contractant lui-même, en rejetant loin de lui son âme et sa volonté attachées aux choses matérielles, et en tournant vers Lui son cœur, son esprit et son âme, etc.,

אזי כמים הפנים לפנים תהיה אהבה עליונה שורה ומתגלה בו להיות האהבה דוחקת את הבשר בבחי' צמצומים רבים להאיר

alors, «comme l'eau reflète le visage», l'amour supérieur reposera en lui et s'y révélera, de sorte que cet amour «comprime la chair», au moyen de nombreuses contractions (tsimtsoumim), afin de faire luire

מתוכם אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בגילוי על נפשו שיושפע עליו שפע רב וגלוי עצום עד שיגיע למעלת ומדרגת ובכל מאדך הוא בחי' אה"ר [אהבה רבה] הבאה מלמעלה

de leur intérieur, la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, se révélera dans son âme, lui dispensant un flux abondant et une révélation immense, jusqu'à ce qu'il atteigne le rang et le degré de «et de toute ta force» (ouvkhoh me'odekha), qui est le niveau du grand amour (ahava rabba) venant d'en haut,

שהוא למעלה מכדי שתוכל נפשו שאת בכלות הנפש ובטול במציאות כו' כי אהרן שושבינא דמטרוניתא שהוא המגביה ומנשא נש"י [נשמות ישראל] עד רום המעלות.

qui dépasse ce que son âme peut supporter, avec l'extinction de l'âme (kelot hanéfech) et l'annulation de [son] existence, etc. Car Aharon est le «paranymphe de la Matronita (la Reine)» : il élève et porte les âmes d'Israël jusqu'aux sommets les plus élevés.

וכמ"ש אלה מסעי כו' ביד משה ואהרן וכתוב הוא אהרן ומשה אשר אמר ה' להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים על צבאותם פ"י למעלה מצבאותם למעלה משרש נשמותיהם:

Comme il est écrit: «Voici les étapes», etc., «par la main de Moché et d'Aharon»; et il est écrit: «Voici Aharon et Moché, à qui D.ieu dit: Faites sortir les enfants d'Israël du pays d'Égypte al tsivotam (selon leurs armées)» — c'est-à-dire au-dessus (al) de leurs armées, au-dessus de la racine de leurs âmes.

13 אך הנה לבחי' גלוי האהבה צ"ל בחי' כלי ולבוש במה שתשרה ותתלבש האהבה שתבא ליד גלוי בפו"מ

[בפועל ממש]

Cependant, pour que l'amour se révèle, il faut un réceptacle et un vêtement dans lesquels il puisse reposer et se revêtir, afin de se manifester concrètement ;

כי אין אור בלא כלי ולבוש. ועל זה נאמר זקן אהרן שיורד על פי מדותיו.

car il n'y a pas de lumière sans réceptacle ni vêtement. C'est à ce sujet qu'il est dit : « la barbe d'Aharon, qui descend sur l'ouverture de ses vêtements (middosav). »

מדותיו מלשון מדו בד אלו הלבושין שהם הם התורה והמצות שהם בחי' לבושין לאהבה זו כי מאחר שבחי' אהבה זו נמשכה מבחי' דלאו מכל מדות כו'.

Middosav vient du terme « son vêtement de lin » (mido vad) : il s'agit des vêtements, qui ne sont autres que la Torah et les mitsvot, lesquelles constituent les vêtements de cet amour. En effet, puisque cet amour est attiré du niveau de « qui n'est pas de l'ordre des attributs (middos) », etc.,

למעלה מגדר חכמה כו' אינה נתפסת בשום שכל שבגדר חכמת הנבראים והשגתם אלא כאשר תפיסא ומתלבשת בתורה ומצות שהם רצונו וחכמתו ית' מבחי' את חכים ולא בחכמה ידיעא כו' :

au-delà des limites de la 'Hokhma, etc., il ne peut être saisi par aucun intellect situé dans les limites de la sagesse et de la compréhension des êtres créés ; il ne peut l'être que lorsqu'il est saisi et revêtu dans la Torah et les mitsvot, qui sont Sa volonté et Sa sagesse, béni soit-Il, du niveau de « Tu es sage, mais non d'une sagesse connue », etc.

14 וזהו והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך כו' שלהיות גלוי בחי' אנכי מי שאנכי הוא ע"י והיו הדברים האלה דוקא ולכך ודברת בם ולא בדבריי [בדברים] בטלים.

Et voici [le sens de] «Et ces paroles que Je (Anochi) t'ordonne seront», etc. : car la révélation du niveau d'Anochi — «Moi, Celui que Je suis» — ne s'opère précisément que par «Et ces paroles seront». C'est pourquoi il est dit : «et tu parleras d'elles», et non de paroles vaines.

ופי' ודברת מלשון ידבר עמים שהוא לשון הנהגה והמשכה. כלומר שהמשכות גלוי האהבה יהיה בלבוש התורה דוקא ולא בשאר חכמות שהם לשכל והשגת הנבראים

Le sens de «et tu parleras» (vedibarta) se rattache au terme «Il dirige (yadber) les nations», qui exprime l'idée de diriger et de faire descendre. Autrement dit, la révélation de l'amour se fait descendre précisément dans le vêtement de la Torah, et non dans les autres sagesse, qui relèvent de l'intellect et de la compréhension des êtres créés ;

כי כולם נקי' אצלו ית' דברים בטלים דלאו אורחא דמלכא לאשתעי במילין דהדיוטא אלא דוקא בחי' התורה שהיא בחי' דלאו בחכמה ידיעא כו' שהוא למעלה מעלה מגדר ושכל והשגת הנבראים כו'.

car toutes celles-ci sont considérées à Ses yeux, béni soit-Il, comme des paroles vaines, puisque « il n'est pas dans la manière du roi de parler des affaires des gens du commun » ; seule compte la Torah, qui relève du niveau de « une sagesse qui n'est pas connue », etc., bien au-delà des limites de l'intellect et de la compréhension des êtres créés, etc.

15 ועיי' עסק התורה למטה שהיא חכמתו ית' ממשיכין האהבה העליונה להיות גלוי' אוא"ס [אור אין סוף] בחכמה כו'.

Et par l'étude de la Torah ici-bas, qui est véritablement Sa sagesse, béni soit-Il, on attire l'amour sublime, afin que la Lumière infinie (Or Ein Sof) se révèle dans la 'Hokhma, etc.

וזוהו ענין עסק התורה לשמה לשם התורה דהיינו להיות גלוי' אוא"ס [אור אין סוף] בחכמה שהיא בחי' התורה דאורייתא מחכמה נפקת.

C'est là le sens de l'étude de la Torah lishmah (« pour elle-même ») : pour la Torah, c'est-à-dire afin que la Lumière infinie se révèle dans la 'Hokhma, qui est le niveau de la Torah, car « la Torah procède de la 'Hokhma ».

16 וזו היא המשכת ראשית התהוות ההשתלשלות מאין ליש שהוא ראשית חכמה וצי"ל המשכה ב' במדות גי"כ בראשית שהוא חסד כי הוא ראשית הבנין.

Et c'est là l'attraction de la toute première étape de la formation de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), du néant à l'être, qui est le commencement, 'Hokhma (sagesse), le « commencement de la sagesse ». Il faut également une seconde attraction dans les attributs émotionnels (midot), à leur commencement, qui est 'Hessed, car il est le commencement de l'édifice.

וכמ"ש כי אמרתי עולם חסד יבנה והמשכה זו עיי' עשיית המצות שכללותן נקי' בשם צדקה וחסד.

Comme il est écrit : « Car j'ai dit : Le monde sera édifié par 'Hessed. » Cette attraction s'opère par l'accomplissement des mitsvot, dont l'expression générale et collective est appelée du nom de tsédaka et de 'Hessed.

ובפרטן מתחלקין לרמ"ח. רמ"ח אברין דמלכא שבהם ועל ידם ממשיכים גלוי' למעלה אור א"ס ב"ה בחסד.

Dans le détail, elles se répartissent en 248 : les 248 « membres du Roi », dans lesquels et par lesquels on attire ici-bas une révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, dans 'Hessed.

וזהו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה כו'. דרך ה' כלומר המשכת גלוי הוי' מההעלם אל הגלוי

C'est là le sens de : « Ils garderont la voie de Havaya pour pratiquer la tsédaka », etc. « La voie de Havaya », c'est-à-dire l'attraction de la révélation de Havaya depuis le voilement jusqu'à la révélation

(ונק' המשכה זו בשם דרך עד"מ כמו דרך שמהלכין בה מעיר לעיר) לעשות צדקה כו' שיהיה התהוות בחי' צדקה וחסד.

(Cette attraction est appelée « voie » par analogie, comme une route sur laquelle on va d'une ville à une autre.) « Pour pratiquer la tsédaka », etc. : afin que le niveau de tsédaka et de 'Hessed advienne.

וכמ"ש וצדקה ביעקב אתה עשית שנמשך בחי' צדקה מלמעלה ע"י ישראל. אל תקרי בניך אלא בוניך שעל ידיהם הוא בנין החסד. וכמ"ש עולם חסד יבנה.

Comme il est écrit : « Et la tsédaka en Yaakov, Tu l'as accomplie » : le niveau de tsédaka est attiré d'en haut par l'intermédiaire d'Israël. « Ne lis pas banayikh ("tes enfants"), mais bonayikh ("tes bâtisseurs") » : car c'est par eux qu'est édifié 'Hessed, comme il est écrit : « Le monde sera édifié par 'Hessed. »

ולכך נק' כנ"י [כנסת ישראל] יונתי תמתי כלומר שמתממת ומשלמת אותי כביכול להיות תמים ושלם ברמ"ח אברים דמלכא. כלומר שממשיכים להיות בחי' רמ"ח אברים ע"י רמ"ח מצות כו' :

C'est pourquoi l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël) est appelée « Ma colombe, Mon être parfait (tamat) » : c'est-à-dire qu'elle Me rend parfait et complet, pour ainsi dire, afin que Je sois entier et complet dans les 248 membres du Roi. Autrement dit, ils attirent le niveau des 248 membres au moyen des 248 mitsvot, etc.

17 והנה בתקון ועשיית לבושים אלו יש ג' בחינות ומדרגות מדרגה הא' הוא של משה כי משה נקרא על שם כי מן המים משיתו.

Or, dans la confection et la réalisation de ces vêtements, il y a trois niveaux et degrés. Le premier degré est celui de Moché, car le nom de Moché vient de « car je l'ai tiré (meshitisou) de l'eau ».

ופירוש משיתיהו מההעלם אל הגלוי שנמשך מן ההעלם שלמעלה מן ההשתלשלות מן המים בחי' מקור התורה שכל התורה היא בחינת כד שנשאב מן הים הם כ"ד ספרי דאורייתא. וכמ"ש ותמלא כדה ותעל.

Le sens de meshitissou («je l'ai tiré») est : de la dissimulation vers la révélation, car il fut tiré de la dissimulation qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), «de l'eau», le niveau de la source de la Torah. Car toute la Torah est au niveau d'une cruche (kad) puisée dans la mer : ce sont les vingt-quatre (kaf-dalet) livres de la Torah. Comme il est écrit : «Elle remplit sa cruche et remonta.»

18 והנה על בחי' לבוש זה הוא ענין מה שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] שהתורה נקי' כלה ומאורשה קהלת יעקב וישראל הם בחי' חתן המשפיע כו'

Or, concernant ce niveau de vêtement, c'est là le sens de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : la Torah est appelée une fiancée, « la fiancée de la communauté de Yaakov », et Israël représente le niveau de l'époux, celui qui donne, etc.

שהם המשפיעים להיות בחי' אוא"ס [אור אין סוף] בחכמה והם העוסקים בתורה לשמה לשם התורה. דהיינו שיהיה התהוות בחינת תורה.

Car ils sont ceux qui donnent, afin que le niveau de la Lumière infinie (Or Ein Sof) soit dans 'Hokhma ; et ce sont eux qui étudient la Torah lichma, pour la Torah elle-même, c'est-à-dire afin que le niveau de la Torah advienne.

וכן במצות כתיב ועשיתם אתם. אשר יעשה אתם האדם כו'. שהאדם הוא הממשיך ועושה אותן מצות.

De même, au sujet des mitsvot, il est écrit : « Vous les accomplirez » ; « que l'homme accomplira », etc. Car c'est l'homme qui attire et accomplit ces mitsvot.

19 והנה בזה יובן ענין ברכת המצות שהוא כענין ברכת חתנים ונישואין וכמ"ש בזוהר לית ברכתא שריא אלא באתר דדכר ונוקי' [ונוקבא] כו'

À présent, on comprendra ainsi le sens de la bénédiction sur les mitsvot, qui est comparable à la bénédiction des époux et au mariage, comme le dit le Zohar : « La bénédiction ne réside que là où il y a un masculin et un féminin », etc.

שבמקום שיש משפיע ומקבל נשפע תוספת ורבוּי שפע והארה מלמעלה מעלה ממקום גבוה מאד נעלה יותר משל ב' הבח"י של המשפיע ושל המקבל.

Car là où il y a un donneur et un récepteur, s'écoule un supplément et une abondance de flux et de rayonnement, provenant de bien au-dessus, d'un lieu très élevé, plus élevé que les deux niveaux du donneur et du récepteur.

20 וכמ"ש זכר ונקבה בראם ויברך אתם. וברכה והמשכה זו היא מבח"י משה למעלה מההשתלשלות. ולכך ביום שהוקם המשכן כתיב ויביאו את המשכן אל משה אמר ויהי נועם כו'

Comme il est écrit : « Mâle et femelle, Il les créa, et Il les bénit. » Cette bénédiction et cette émanation proviennent du niveau de Moché, au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). C'est pourquoi, le jour où le Michkan fut dressé, il est écrit : « Ils apportèrent le Michkan à Moché » ; il dit : « Que la douceur soit... », etc.,

שתהא השראת הברכה מלמעלה מעלה והיא ברכת המצות ברוך כו' מלך העולם שיהא ריבוי שפע ברכה והמשכה מעולם ועד עולם.

afin que la bénédiction repose d'en haut, très haut. Telle est la bénédiction qui accompagne les mitzvot : « Béni sois-Tu... », « Roi du monde (olam) » ; que se répande une abondance de bénédiction et d'émanation, d'un monde à l'autre (me'olam ve'ad olam).

21 ותכלית וסוף הברכה הוא להיות גלוי מלכותו ית' מלכותך מלכות כל עולמים והוא בח"י לבוש

Et le but et le terme de la bénédiction est que Sa souveraineté, béni soit-Il, soit révélée : « Ton royaume est un royaume de tous les mondes. » C'est là le niveau d'un vêtement,

כמ"ש ה' מלך גאות לבש וכתוב ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות שמדת מלכותו היא בח"י לבוש לחכמתו ורצונו ומדותיו ית' הנמשך

comme il est écrit : « D.ieu règne, Il est revêtu de majesté » ; et il est écrit : « Mordekhaï sortit de devant le roi, vêtu d'habits royaux (levouch Mal'hout) » ; car Son attribut de souveraineté (Mal'hout) est le niveau d'un vêtement pour Sa sagesse, Sa volonté et Ses attributs émotionnels, béni soit-Il, qui sont attirés vers le bas

ומתגלה בתוספת וריבוי האור שלמעלה מעלה מסדר ההשתלשלות וזו היא בחי' ברכה שברכה היא בחי' תוספת וריבוי כו'.

et révélés par l'accroissement et l'abondance de la lumière, qui se situe bien au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). C'est là le niveau de la bénédiction, car la bénédiction est le niveau de l'accroissement et de l'abondance, etc.

22 ומדרגה השנית היא בחי' עשיית לבוש שעושים חכמי לב הנקי חכמי לב ע"ש [על שם] שאין להם אלא לב אחד בבחי' בטול בחי' חכמה

Le deuxième degré est le niveau de la confection d'un vêtement par les sages de cœur. Ils sont appelés «sages de cœur» parce qu'ils n'ont qu'un seul cœur, dans un état d'annulation de soi (bitoul), qui est le niveau de 'Hokhma.

כי בחי' נפרד שיש לו שתי לכבות עליו נאמר אשר אתם זנים אחריהם כו' שאין אדם עובר עבירה אא"כ [אלא אם כן] נכנס בו רוח שטות שנסתלק ממנו בחי' חכמה כו'

Car du niveau de celui qui est séparé, qui a deux cœurs, il est dit: «après lesquels vous vous égarez», etc. En effet, «un homme ne commet une transgression que si un esprit de folie pénètre en lui»: le niveau de 'Hokhma s'est retiré de lui, etc. ;

משא"כ בבחי' לב אחד ע"ז נאמר אשר מלאותיו רוח חכמה להיות נשפע עליו רוח חכמה מאתערוותא דלעילא ע"י אתעדל"ת [אתערוותא דלתתא] חכמי לב.

tandis que du niveau d'un seul cœur, il est dit: «que j'ai rempli d'un esprit de sagesse»: un esprit de sagesse se répand sur lui depuis l'éveil d'en haut, suscité par l'éveil d'en bas des sages de cœur.

23 ולכך ועשו את בגדי אהרן לקדשו שגם הם עושים בגדי אהרן בבחינת קדש העליון על ידי המשכת חכמתו ורצונו ית' מאחר שהם בטלים אליה ונעשים בחי' מרכבה.

C'est pourquoi il est dit : « Et ils feront les vêtements d'Aharon pour le sanctifier » : eux aussi confectionnent les vêtements d'Aharon au niveau de la sainteté suprême (kodesh), en attirant Sa sagesse et Sa volonté, béni soit-Il, puisqu'ils s'y annulent et deviennent le niveau d'un char (merkava).

ומדרגה השלישית הוא בחי' ועשו סתם של כלל ישראל דלא כתיב בהם לקדשו אלא סתם לכהנו לי

Le troisième degré est le niveau du simple « et ils feront » de l'ensemble d'Israël, au sujet duquel il n'est pas écrit « pour le sanctifier », mais simplement « pour exercer pour Moi le sacerdoce ».

שהוא בחי' עשיית המצות מעשיות בסתם מאהבה הטבעית המסותרת בלבד ואעפ"כ [ואף על פי כן] הם ממשיכים לבוש עליון לאהבה זו דהיינו לבוש מלכות

Il s'agit du niveau de l'accomplissement simple des mitsvot pratiques, fondé uniquement sur l'amour naturel caché ; néanmoins, ils attirent pour cet amour un vêtement suprême, à savoir le vêtement de la royauté (levouch Mal'hout),

כי שום תשים עליך מלך כתיב בקבלת עומ"ש [עול מלכות שמים] בשלימות בלב ונפש ונעוץ סופן כו' שהלבוש נמשך מבחי' ברכה עליונה כו'. וע"ז נאמר איש אשר כברכתו כו'.

car il est écrit : « Tu établiras certainement un roi sur toi » — par l'acceptation complète du joug de la royauté céleste, de tout son cœur et de toute son âme ; et « leur fin est enchâssée [dans leur commencement] », etc., de sorte que le vêtement est attiré du niveau de la bénédiction suprême, etc. À ce sujet, il est dit : « Chacun selon sa bénédiction », etc.

ועל ידי זה נמשכו להם גם המדות עליונות. וזהו והם יקחו את הזהב ואת התכלת שהם גוונים עלאין כו' וד"ל [ודי למבין]:

Par cela, les attributs émotionnels suprêmes (midot) sont également attirés vers eux. Voilà le sens de : « Et ils prendront l'or et le bleu azur (tekhelet) », qui sont des « couleurs suprêmes », etc. Cela suffit à qui comprend.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/tetzaveh/2/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak